

СХВАЛЕНО

на засіданні

педагогічної ради

«30» серпня 2024 року

протокол №1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Віктор Білошапка

«30» серпня 2024 р.

Директор

Освітня програма
Чернечослобідського навчально-виховного
комплексу «загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів -
дошкільний навчальний заклад»
Дубов'язівської селищної ради
Конотопського району Сумської області
на 2024/2025 навчальний рік

с. Чернеча Слобода

2024

ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1.ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	3
2.ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ	6
3.ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ.....	7
4. ОПИС ОЧІКУВАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ.....	10
5. ПЕРЕЛІК ВАРІАНТІВ ТИПОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ, ПРОГРАМ ТА МОДЕЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ.....	22
6. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	31
7. ОПИС ІНСТРУМЕНТІВ ОЦІНЮВАННЯ.....	33
НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ. ДОДАТКИ 1-6.....	42

І. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Назва навчального закладу: Чернечослобідський навчально-виховний комплекс «загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-дошкільний навчальний заклад» Дубов'язівської селищної ради Конотопського району Сумської області

Тип навчального закладу: заклад загальної середньої освіти

Власність: комунальна

Засновником освітнього закладу є Дубов'язівська селищна рада

Юридична адреса: 41740, вул. Перемоги, 19 с. Чернеча Слобода, Конотопський район, Сумська область

Мова навчання: українська.

Режим роботи: п'ятиденний.

Прогнозована кількість класів – 11, учнів – 154.

Освітня програма Чернечослобідського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-дошкільний навчальний заклад» на 2024/2025 навчальний рік розроблена відповідно до ст.33 закону України «Про освіту», ст.15, 38, 39 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р).

Освітня програма враховує вимоги Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 №688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової школи») (у 1-4-х класах), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 №898 (у 5-7 класах). Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392 (у 8-11 класах).

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом початкової школи та Державним стандартом базової середньої освіти у 2023/2024 навчальному році освітня програма школи розроблена на основі:

- для 1-2-х класів – Типової освітньої програмою для закладів загальної середньої освіти (автор Савченко О.Я.), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 № 268, зі змінами затвердженими наказом Міністерства освіти та науки України від 08.10.2019 №1272;

- для 3-4-х класів – Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти (автор Савченко О.Я.), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 №1273;
- для 5-7 класів - Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 р. № 235 зі змінами, внесеними наказом №1120 від 09.08.2024;
- для 8-9-х класів – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН від 20.04.2018 №405);
- для 10-11-х класів – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ МОН від 20.04.2018 №408, у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464).

Освітня програма враховує інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році, Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти (затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України 25 вересня 2020 року N 2205).

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту», в закладі основними формами здобуття освіти є інституційна: очна (денна), дистанційна (за потреби) та поєднання очної та дистанційної форми (змішаний формат).

За потреби: сімейна, педагогічний патронаж, екстернатна.

Очна (денна) форма здобуття освіти, передбачає безпосередню участь здобувачів освіти в освітньому процесі, навчання в одну зміну, тривалість навчального тижня - 5 днів.

Дистанційна форма, передбачає здобуття освіти за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій, навчання в одну зміну, тривалість навчального тижня - 5 днів; Відповідно до статті 10 Закону України

У зв'язку з воєнним станом введеним в Україні та з метою забезпечення якісного виконання освітньої програми в 2024/2025 навчальному році в школі можливе впровадження дистанційного навчання за допомогою платформ Zoom, Google, Microsoft Teams та Viber-месенджера.

Змішаний формат, передбачає чергування очної та дистанційної форми навчання.

Освітня програма визначає:

- ▣ вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;

- ▣ загальний обсяг навчального навантаження;
- ▣ перелік варіантів типових навчальних планів, програм та модельних навчальних програм;
- ▣ опис очікуваних результатів навчання учнів;
- ▣ рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

Перед школою поставлені такі цілі освітнього процесу:

- ✓ забезпечення засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- ✓ забезпечення наступності освітніх програм усіх рівнів;
- ✓ створення основи для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- ✓ формування позитивної мотивації учнів до навчальної діяльності;
- ✓ забезпечення соціально-педагогічних відносин, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
- ✓ підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
- ✓ проведення атестації та сертифікації педагогів;
- ✓ цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази школи;
- ✓ забезпечення якісного виконання освітньої програми в умовах дистанційного навчання під час введення карантину та воєнного стану.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин, 5-11-х – 45 хвилин. Години фізичної культури в 1-11-х класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження. Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України “Про загальну середню освіту”.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про загальну середню освіту» розпочинається 1 вересня святом - День знань і закінчується не пізніше 1 липня.

Освітній процес у 2024-2025 навчальному році у закладі загальної середньої освіти організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань - 2 вересня, може тривати більше або менше 175 навчальних днів і закінчується 30 червня наступного року.

Навчальні заняття організовані за семестровою системою:

I семестр - з 1 вересня по 27 грудня 2024 року;

II семестр - з 13 січня по 30 травня 2025 року.

- ✓ Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

- ✓ осінні з 28 жовтня по 03 листопада 2024 року;
- ✓ зимові з 28 грудня 2024 року по 12 січня 2025 року;
- ✓ весняні з 24 березня по 30 березня 2025 року.
- ✓ додаткові канікули для 1 класу з 17 лютого по 23 лютого 2025 року.

Режим дня в закладі підпорядкований створенню оптимальних умов для здійснення успішної освітньої діяльності. Розклад уроків складається з урахуванням динаміки працездатності учнів протягом дня, тижня, семестру, чергування видів діяльності і раціонального розподілу навчального навантаження.

Відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30 грудня 2014 року № 1547, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 лютого 2015 за №157/26602, учні 4, 9 та 11 класів складають державну підсумкову атестацію.

II. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти. Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку. Під час зарахування до початкової школи заборонено проводити будь-які конкурси, які визначають знання чи компетенції дітей.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти). Повна загальна середня освіта (профільна освіта) здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти) цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

ІІІ. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Навчальний план освітнього закладу дає цілісне уявлення про зміст і структуру кожного рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети та охоплює інваріантну та варіативну складову.

Розподіл навчального навантаження здійснено за навчальними предметами та класами. Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти на 2024-2025 навчальний рік становить 11742,5 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг годин для 1-4 х класів складає 3500 годин/навчальний рік:

- 1 клас – 805 годин/навчальний рік (23 тижневі години);
- 2 клас – 875 годин/навчальний рік (25 тижневих години);
- 3 клас - 910 годин/навчальний рік (26 тижневих годин);
- 4 клас - 910 годин/навчальний рік (26 тижневих годин).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5827,5 годин/навчальний рік:

- 5 клас – 1085 годин/навчальний рік (31 тижнева година);
- 6 клас – 1190 годин/навчальний рік (34 тижневі години);

- 7 клас – 1225 годин/навчальний рік (35 тижневих години);
- 8 клас – 1102,5 годин/навчальний рік (31,5 тижневі години);
- 9 клас – 1225 годин/навчальний рік (35 тижневих годин).

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів загальної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2415 годин/навчальний рік:

- 10 клас – 1225 годин/навчальний рік, (35 тижневих годин)
- 11 клас – 1190 годин/навчальний рік, (34 тижневих години)

Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну. Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби, варіативною складовою передбачено додаткові години на підсилення предметів інваріантної складової:

- 1 клас – навчання грамоти, 1 т.г.;
- 2 клас – математика, 1 т.г.;
- 3 клас – українська мова, 1 т.г.;
- 4 клас – українська мова 1 т.г.;
- 5 клас – українська мова 1 т.г.;
- 5 клас – українська література 0,5 т.г.;
- 5 клас – зарубіжна література 0,5 т.г.;
- 5 клас – математика 2 т.г.;
- 5 клас – пізнаємо природу 0,5 т.г.;
- 5 клас – музичне мистецтво 0,5 т.г.;
- 5 клас – образотворче мистецтво 0,5 т.г.;
- 6 клас – українська мова 1 т.г.;
- 6 клас – українська література 0,5 т.г.;
- 6 клас – зарубіжна література 0,5 т.г.;
- 6 клас – математика 2 т.г.;
- 6 клас – пізнаємо природу 1 т.г.;
- 6 клас – музичне мистецтво 0,5 т.г.;
- 6 клас – образотворче мистецтво 0,5 т.г.;
- 7 клас – українська мова 1 т.г.;
- 7 клас – українська література 0,5 т.г.;
- 7 клас – зарубіжна література 0,5 т.г.;
- 7 клас – алгебра 0,5 т.г.;
- 7 клас – геометрія 0,5 т.г.;
- 7 клас – біологія 0,5 т.г.;
- 7 клас – музичне мистецтво 0,5 т.г.;
- 7 клас – образотворче мистецтво 0,5 т.г.;
- 9 клас – математика, 1 т.г.;
- 10 клас – українська мова 1 т.г.;

- 10 клас – математика, 1 т.г.;
- 10 клас – біологія, 1 т.г.;
- 10 клас – географія, 1 т.г.;
- 10 клас – історія України, 1 т.г.;
- 11 клас – українська мова 1 т.г.;
- 11 клас – математика, 1 т.г.;
- 11 клас – біологія, 1 т.г.;
- 11 клас – географія, 1 т.г.;
- 11 клас – історія України, 1 т.г.;

Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальних програм з даних предметів здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години.

Курси за вибором, факультативи вводяться до навчального плану з урахуванням інтересів та потреб учнів і спрямовані на забезпечення допрофільності навчання та поглиблення предметів інваріантної складової, розширення загальнокультурного кругозору дітей та розвитку їх творчих здібностей. Так у 9 класі запроваджено факультатив «Дорослішай на здоров'я».

Повноцінність початкової, базової та загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету. Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

У 8 та 9 класах здійснено поділ класу на дві групи при вивченні інформатики, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура»: «Футбол», «Легка атлетика», «Гімнастика», «Волейбол»,

«Баскетбол», «Настільний теніс», «Бадмінтон», «Фризбі», «Cool Games», «Доджбол», «Рухливі ігри», «Шашки».

Відповідно до висновку інклюзивно-ресурсного центру №ІРЦ 85242/2022/380238 від 12.12.2022 року учень 1 класу Коваль Єгор потребує умов інклюзивного навчання, тому у 2024-2025 навчальному році у навчальному закладі буде відкрито 1 інклюзивний клас. Як освітній ресурс використовується Типова освітня програмою для закладів загальної середньої освіти (автор Савченко О.Я.), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 № 268, зі змінами затвердженими наказом Міністерства освіти та науки України від 08.10.2019 №1272.

Відповідно до висновку інклюзивно-ресурсного центру №ІРЦ 85242/2022/339990 від 27.06.2022 року та додатку до висновку від 27.06.2023 року учень 2 класу Різник Нікіта потребує умов інклюзивного навчання, тому у 2024-2025 навчальному році у навчальному закладі продовжить роботу 2 інклюзивний клас. Як освітній ресурс використовується Типова освітня програмою для закладів загальної середньої освіти (автор Савченко О.Я.), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 № 268, зі змінами затвердженими наказом Міністерства освіти та науки України від 08.10.2019 №1272.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень:

- для школи І ступеня окреслено у навчальних планах – додаток № 1,5,6;
- для школи ІІ ступеня окреслено у навчальних планах – додаток № 2, 3;
- для школи ІІІ ступеня окреслено у навчальних планах – додаток № 4.

У відповідності до Типових навчальних планів для загальноосвітніх навчальних закладів гранично допустиме навантаження не перевищує допустимої сумарної кількості годин тижневого навантаження учнів, встановленої Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, затвердженими наказом МОЗ України від 25.09.2020 року № 2205.

Години фізичної культури не враховані при визначенні гранично допустимого навантаження.

Навчальні плани закладу спрямовані на задоволення освітніх запитів і потреб учнів та їх батьків. При складанні навчального плану враховано реальний стан навчально-методичного та кадрового забезпечення освітнього процесу в закладі.

Такі структура та зміст навчального плану спрямовують організацію освітнього процесу в закладі на розкриття та розвиток творчих здібностей учнів, створюють умови для майбутнього професійного самовизначення та самореалізації, а також формуванню та реалізації життєвих планів учнів.

IV. ОПИС ОЧІКУВАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р №898, Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затверджених Кабінетом Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392(із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ№ 538 від 07.08.2013, № 143 від 26.02.2020) визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної галузі та навчальних програм.

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів 1-7 класів:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь,

ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність

- аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;
- 2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;
 - 3) критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;
 - 4) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;
 - 5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброзичесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;
 - 6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;
 - 7) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;
 - 8) оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;
 - 9) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;
 - 10) розв'язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;
 - 11) співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу,

підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

Вимоги до результатів навчання учнів визначено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна;
- математична;
- природнича;
- технологічна;
- інформатична;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- мистецька;

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів складаються з таких компонентів:

- групи результатів навчання учнів, що охоплюють споріднені загальні результати;
- спільні для всіх рівнів загальної середньої освіти загальні результати навчання учнів, через які реалізується компетентнісний потенціал галузі;
- конкретні результати навчання учнів, що визначають їх навчальний прогрес за освітніми циклами;
- орієнтири для оцінювання, на основі яких визначається рівень досягнення учнями результатів навчання на завершення відповідного циклу.

Обов'язкові результати навчання учнів позначено індексами, в яких: скорочений буквенний запис означає освітню галузь, до якої належить обов'язковий результат навчання; цифра на початку індексу вказує на порядковий номер року навчання (класу), на завершення якого очікується досягнення результату навчання; перша цифра після буквеного запису до крапки означає номер групи результатів навчання; цифра після крапки означає номер загального результату навчання; наступна цифра означає номер конкретного результату навчання; остання цифра означає номер орієнтира для оцінювання відповідного навчального результату.

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів 8-11 класів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації,

	— у разі відмінності) мовами	поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.

3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.

		Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію,

		родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі,

		які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
--	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;

- роботу в проєктах;

- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
-----------------	------------------------

Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.

Підприєм- ливість і фінансова грамотніс- ть	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.
---	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Враховуючи призначення і місце школи в освітньому просторі заклад працює над досягненням таких цілей та задач:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, базової, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог Державних стандартів;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

V. ПЕРЕЛІК ВАРІАНТІВ ТИПОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ, ПРОГРАМ ТА МОДЕЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, забезпечує взаємозв'язки окремих предметів, їх інтеграцію та логічну послідовність вивчення, які будуть подані в рамках навчальних планів:

- 1-2 класи – Типовий навчальний план за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (автор Савченко О.Я.), затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 № 268, зі змінами затвердженими наказом Міністерства освіти та науки України №1272 від 08.10.2019, додаток 1 до освітньої програми;

- 3-4 класи – Типовий навчальний план за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (автор Савченко О.Я.), затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від від 08.10.2019 №1273, додаток 2 до освітньої програми.

Освітня програма базової середньої освіти (5-6 класи) передбачає адаптаційний цикл базової середньої освіти.

Навчальний плани містять:

- ✓ перелік предметів, інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі;
- ✓ рекомендований розподіл навчального навантаження між навчальними предметами, інтегрованими курсами обов'язковими для вивчення;
- ✓ додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, з урахуванням освітніх потреб учнів.

5-7 класи - Типовий навчальний план за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 р. № 235 зі змінами, внесеними наказом від 09.08.2024р. №1120 (додаток 3 до Освітньої програми).

Освітня програма базової середньої освіти та повної загальної середньої освіти (профільної освіти) окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів

навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану визначена на основі побажань учнів та їх батьків, з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів та використовується на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження факультативів, що розширюють світоглядне спрямування:

- 8-9 класи - Навчальний план закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання (таблиця 1 Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»);
-10-11 класи, (таблиця 2 Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 408, зі змінами від 28.11.2019 № 1493, зі змінами згідно наказу МОН від 31.03.2020 №464).

Освітню програму укладено за освітніми галузями. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

ПОЧАТКОВА ШКОЛА НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ 1-4 КЛАСИ

№	Клас	Назва програми	Автор/ Видавництво	Коли і ким надано гриф
1.	1-2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти. 1-2 класи	Під керівництвом О.Я.Савченко	Наказ МОН № 1272 від 08.10.2019
2.	3-4	Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти 3-4 класи	Під керівництвом О.Я.Савченко	Наказ МОН № 1273 від 08.10.2019

СЕРЕДНЯ ШКОЛА
НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ 5-7 КЛАСИ

Освітня галузь	Модельна навчальна програма	
	Назва	Автори
Мовно-літературна	«Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.
	«Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.
	«Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.
	«Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т. О., Пахаренко В.І., Слижук О. А., Тригуб І. А.
	Літератури - «Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О. М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Беккерська Л.В., Юдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В.Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.Л., Джангобекова Т.А.
	Мова - «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.
Математична	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.
	«Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В.В., Якір М. С.

	«Геометрія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.
Природнича	«Географія 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.
	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Коршевніук Т.В.
	«Біологія» 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти	Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.
	«Фізика». 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти	Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.
	«Хімія». 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти	Григорович О. В.
Соціальна і здоров'я-збер ежуваль на	«Здоров'я, безпека та добробут» 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.
	«Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Андрук Н. В., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.
	«Етика» 5-6 класи для закладів загальної середньої освіти	Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.

Громадянськ а та історична	«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Гісем О.В., Мартинюк О.О.
	«Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти.	Пометун О.І., Ремех Т.О., Малієнко Ю.Б., Мороз П.В.
	«Історія України 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Пометун О. І., Ремех Т. О., Гупан Н. М., Малієнко Ю. Б., Серова Г. В.
	«Всесвітня історія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Пометун О. І., Ремех Т. О., Малієнко Ю. Б., Мороз П. В.
Інформатичн а	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.
	«Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В. В.
Технологічна	"Технології. 5-6 класи" для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.
	"Технології. 7-9 класи" для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.
Мистецька	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М., Просіна О. В.
	«Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М.

Фізична культура	«Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Баженков Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.)
-------------------------	---	--

Спираючись на модельні навчальні програми, заклад освіти розробив навчальні програми предметів, інтегрованих курсів, що містять опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та/або відповідними модельними навчальними програмами. Навчальні програми, що розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджені педагогічною радою закладу освіти.

НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ 8-9 клас				
1.	7-9	Українська мова. 5 –9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-in-ozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017
2.	7-9	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи»	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-in-ozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017р.
3.	7-9	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Зарубіжна література. 6–9 класи».	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.zarubizhna.literatura-6-9.pdf	Наказ МОН № 698 від 03.08.2022.
4.	7-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов «Іноземні мови. 5-9 класи»	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-in-ozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf	Наказ МОН № 804 від

5.	7-9	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія 6–11 класи»	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/navchalna.programa.2022.WH.HU.6-11.pdf	Наказ МОН № 698 від 03.08.2022
6.	7-9	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Основи правознавства 9 клас»	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.osnovy.pravoznavstva-9.pdf	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698
7	7-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи»	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-in-ozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017
8	7-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5–9 класи»	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-in-ozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017
9	7-9	Програма з біології для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів.	https://mon.gov.ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-6-9-klasiv/programi-in-ozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017р.

10.	7-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Географія.6-9 класи»	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.geography-6-9.pdf	Наказ МОН № 698 від 03.08.2022
11	7-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи»	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/Navch.progr.2022.fizuka-5-9.pdf	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017
12	7-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи»	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017
13	7-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання 5-9 класи»	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/Navch.progr.2022.trudove-navchanna-5-9.pdf	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017
13	7-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика 5-9 класи»	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/Navch.progr.2022.fizichna-kultura-6-9.pdf	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017
15	7-9	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Основи здоров'я. 6-9 класи»	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/Navch.progr.2022.osnovy.zdorovia-6-9.pdf	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017

16	7-9	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Фізична культура. 6-9 класи»	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/Navch.progr.2022.fizichna-kultura-6-9.pdf	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017
----	-----	--	---	--------------------------------

СТАРША ШКОЛА НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ 10-11 КЛАСИ

1	10-11	Програма Українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання 10-11 класи Рівень стандарту.	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv	наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
2	10-11	Українська література Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи(рівень стандарту)	Р.В. Мовчан/ https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv	наказ МОН від 23.10.2017 № 1407.
3	10-11	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Зарубіжна література 10-11 клас Рівень стандарту»	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.zarubizhna.literatura-10-11-standart.pdf	наказ МОН від 03.08.2022 № 698
4		Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія 6–11 класи»	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/navchalna.programa.2022.WH.HU.6-11.pdf	Наказ МОН № 698 від 03.08.2022
5	10	Навчальна програма для закладів	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/p	Наказ МОН № 698 від

		загальної середньої освіти «Громадянська освіта(інтегрований курс)10 клас. Рівень стандарту»	rogramy-10-11-klas/2022/08/15/navchalna.programa.2022.hromadyanska.osvita-10.pdf	03.08. 022
6	10-11	Біологія і екологія 10-11 класи. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv	Наказ від 23.10.2017 № 1407
7	10-11	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Географія 10-11 класи Рівень стандарту»	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.geography-10-11-standart.pdf	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698.
8	10-11	ФІЗИКА і АСТРОНОМІЯ Навчальні програми для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти (рівень стандарту, профільний рівень)	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.fizyka-10-11-standart.pdf	Наказ МОН №1539 від 24.11.2017 року
9	-11	ХІМІЯ 10-11 класи Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.himiya-10-11-standart.pdf	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
10	10-11	Навчальна програма з математики (Алгебра та початки аналізу та геометрія) для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/matematika.-riven-standartu.docx	Наказ МОН № 1407 від 23. 10. 2017
11	10-11	Інформатика. Навчальна програма Вибірково-обов'язкового предмету Для	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/matematika.-riven-standartu.docx	Наказ МОН №1407 від 23. 10. 2017

		учнів 10-11 класів Загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту)	9/informatika-standart-10-11.docx	
12	10-11	«Фізична культура 10-11 класи» (рівень стандарту) Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.fizichna-kultura-10-11-standart.pdf	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698
13	10-11	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Захист України 10-11 класи. Рівень стандарту»	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.zakhyst.Ukrayiny-10-11-standart.pdf	Наказ МОН № 698 від 03.08.2022
14	10-	Навчальна програма «Технології» 10-11 класи (рівень стандарту)»	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407;

VI. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Основною формою організації освітнього процесу є класно-урочна система. В освітньому процесі використовуються різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок; нетрадиційний урок тощо.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, форуми, семінари, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки - «суди», урок - дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, тощо. З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує

виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заклучна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Учням, які готуються здавати іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Практикується використання STEM – уроків, проектної діяльності, проведення Інженерних та STEM – тижнів.

За необхідності освітній процес може відбуватися з використанням дистанційних технологій та у змішаному режимі із застосуванням сучасних засобів комунікації та освітніх інструментів: проведення онлайн-занять через Zoom, Skype, GooqlMeet; розміщення заздалегідь записаних віде уроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою; використання безкоштовних вебсерверів та платформ, наприклад, Google Classroom, Moodle, Microsoft TeamsClassroom,; розміщення завдань та рекомендацій на сайті закладу; створення груп із батьками, учнями у соціальних мережах (Viber, Telegram, WhatsApp тощо); використання національної електронної платформи «Всеукраїнська школа онлайн», на якій розміщено уроки з усіх шкільних предметів для учнів 5-11 класів; використання освітнього проєкту «Навчання без меж» – спільний проєкт Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури та інформаційної політики; спілкування в телефонному режимі; листування через електронну пошту тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Впроваджуються інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проєкти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу (закладів) освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його

батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

З метою належної організації освітнього процесу в 1 та 9 класах організовано навчання за інклюзивною формою здобуття освіти для дітей з особливими освітніми проблемами.

VII. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Відповідно до наказу МОН України № 813 від 13 липня 2021 року «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» у початкових класах на заміну узагальненій бальній оцінці навчальних досягнень учнів з предмета/курсу запропоновано використовувати вербальну оцінку окремих результатів навчання учня/учениці з предмета вивчення, інтегрованого курсу, яка окрім оцінювального судження про досягнення може ще називати і рівень результату навчання. Рекомендації запроваджують поняття вербальної оцінки (оцінювальне судження) та рівневої оцінки (оцінювальне судження із зазначенням рівня результату). Вербальну і рівневу оцінку можна виражати як усно, так і письмово. Рівень результату навчання рекомендовано визначати з урахуванням динаміки його досягнення та позначати буквами – «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В).

Результати оцінювання особистісних надбань учнів у 1-4 класах рекомендовано виражати вербальною оцінкою, об'єктивних результатів навчання у 1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах – або вербальною, або рівневою оцінкою за рішенням педагогічної ради закладу.

Оцінювання учнів 5-7 класів у 2024/25 навчальному році здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 5-7 класів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту. Особливості проведення, вимоги до змісту та

критерії оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти І науки України визначає в установленому законодавством порядку.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягають учні.

Підсумкове оцінювання результатів навчання заповнюють у класному журналі в окремих колонках без зазначення дати. Якщо рівень результатів навчання школяра неможливо визначити, у класному журналі та Свідощві досягнень робиться запис «не атестований(а) (н/а)».

За рішенням педагогічної ради заклад освіти має право:

- визначити адаптаційний період, упродовж якого поточне та тематичне оцінювання не здійснюється;
- відмовитись від оцінювання навчальних досягнень учнів з предметів освітніх галузей «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура» або визначити власну рівневу шкалу. Такий підхід дозволить позитивно оцінювати тих учнів, які не мають яскраво виражених художніх чи фізичних здібностей, але сумлінно ставляться до навчання, проявляють активність та ініціативність.

Загальні критерії оцінювання визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою **критеріїв оцінювання за освітніми галузями**.

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові.

Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання. Оцінювання результатів навчання учнів 5-7 класів здійснюється з використанням 12-бальної системи (шкали), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Оцінювання навчальних досягнень учнів основної школи (8-9 класи) здійснюється за 12-бальною шкалою (відповідно до наказу МОН України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»). Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності

виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та ін.).

Оцінювання навчальних досягнень учнів старшої школи здійснюється за 12-бальною системою(шкалою), відповідно до наказу МОН України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти».

Результати навчальної діяльності учнів на всіх етапах шкільної освіти не можуть обмежуватися знаннями, уміннями, навичками, метою навчання мають бути сформовані компетентності, як загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді та цінностях особистості.

Компетентності не суперечать знанням, умінням, навичкам, вони передбачають здатність осмислено їх використовувати. Удосконалення освітнього процесу з урахуванням компетентнісного підходу полягає в тому, щоб навчити учнів застосовувати набуті знання й уміння в конкретних навчальних та життєвих ситуаціях.

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень учнів є:

- ❑ контролююча визначає рівень досягнень кожного учня (учениці), готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителю відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- ❑ навчальна сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
- ❑ діагностико-коригувальна з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня (учениці) в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- ❑ стимулювально-мотиваційна формує позитивні мотиви навчання;
- ❑ виховна - сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

При оцінюванні навчальних досягнень учнів мають ураховуватися:

- ✓ характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- ✓ якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- ✓ сформованість загальнонавчальних та предметних умінь і навичок;

- ✓ рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- ✓ досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- ✓ самостійність оцінних суджень.

Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну.

Повнота знань кількість знань, визначених навчальною програмою.

Глибина знань усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань. Гнучкість знань вміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; вміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих.

Системність знань усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших.

Міцність знань тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях. Названі вище орієнтири покладено в основу чотирьох рівнів навчальних досягнень учнів: початкового, середнього, достатнього, високого.

Вони визначаються за такими характеристиками: Перший рівень початковий. Відповідь учня (учениці) фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення. Другий рівень середній. Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень - достатній. Учень (учениця) знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь учня (учениця) правильна, логічна, обґрунтована, хоча їм бракує власних суджень.

Четвертий рівень високий. Знання учня (учениці) є глибокими, міцними, системними; учень (учениця) вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його (її) навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Водночас, визначення високого рівня навчальних досягнень, зокрема оцінки 12 балів, передбачає знання та вміння в межах навчальної програми і не передбачає участі школярів у олімпіадах, творчих конкурсах тощо (таблиця). Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також

додає нові характеристики. Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учень (учениця) розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень (учениця) відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень (учениця) відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
	4	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію
II. Середній	5	Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Учень (учениця) виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
	7	Учень (учениця) правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
III. Достатній	8	Знання учня (учениці) є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності
	9	Учень (учениця) добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією

	10	Учень (учениця) має повні, глибокі знання, здатний(а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
IV. Високий	11	Учень (учениця) має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учень (учениця) має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

Поточне оцінювання це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня (учениці) в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм.

Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; зарисовки біологічних об'єктів; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів. Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основою для коригування роботи вчителя на уроці.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу). Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення

об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь; -
індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання; -
систематизацію й узагальнення навчального матеріалу; -
концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності школярів. Перед

початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання. Оцінка за

семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік на основі семестрових оцінок. Учень (учениця)

має право на підвищення семестрової оцінки. При цьому потрібно мати на увазі, що відповідно до Положення про золоту медаль "За високі досягнення в навчанні" та срібну медаль "За досягнення в навчанні", затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 17.03.08 № 186 та погоджено Міністерством юстиції України № 279/14970 від 02.04.08, підвищення результатів семестрового оцінювання шляхом переатестації не дає підстав для нагородження випускників золотою або срібною медалями. Більш гнучкої, різнопланової системи оцінювання потребує профільна старша школа, яка на основі диференційованого навчання повинна враховувати не лише навчальні досягнення, але і творчі, проектно-дослідницькі, особистісні, соціально значущі результати, уміння вирішувати проблеми, що виникають у різних життєвих ситуаціях. Поряд з іншими

формами оцінювання ефективною у старшій школі є рейтингова система, яка сприяє формуванню ключових компетентностей і створює можливості для:

- підвищення мотивації
учнів до само навчання та само оцінювання; - розширення можливості
в індивідуальній підготовленості учнів на кожному етапі навчального процесу;

- підвищення об'єктивності
оцінювання не лише протягом навчального року, а й за весь період навчання у старшій школі; - градації значущості балів, які

отримують учні за виконання різних видів робіт (самостійна робота, підсумкова робота, творча робота, олімпіади, виставки, конкурси творчих робіт, науково-дослідні й художні проекти, діяльність в органах учнівського самоврядування, у соціально-корисних проектах тощо).

Упровадження рейтингу навчальних

досягнень передбачає побудову учнем (ученицею) індивідуальної освітньої програми, яка дозволить учителям і батькам учнів аналізувати їхній освітній поступ та його (її) досягнення, виявляти помилки, а також регулювати форми й види освітньої діяльності.

З метою оцінювання індивідуальних досягнень учнів у до профільній та профільній школі може бути використаний метод оцінювання портфоліо. Основна суть портфоліо - «показати все, на що ти здібний(а)». Педагогічна ідея портфоліо передбачає зміщення акценту з незнання учнів на індивідуальні досягнення, їх активну участь у накопиченні різних видів робіт, які засвідчують рух в індивідуальному розвитку; інтеграцію кількісних і якісних оцінок; підвищення ролі самооцінки. Таке оцінювання передбачає певну підготовку: визначення критеріїв для включення учнівських напрацювань до портфоліо; форми подання матеріалу; спланованість оцінного процесу; елементи самооцінки з боку учня тощо. У процесі навчання, зокрема під час оцінювання, вчителю важливо виявляти доброзичливість, вимогливість поєднувати з індивідуальним підходом, тобто порівнювати виявлені досягнення учня (учениці) не тільки з нормою, а з його (її) попередніми невдачами чи успіхами.

Навчальний план
для початкової школи (1-4 класи) Чернечослобідського
навчально-виховного комплексу з навчанням українською мовою
(відповідно до типової освітньої програми розробленої під керівництвом О.Я.Савченко
накази МОН України №1272,1273 від 08.10.2019)

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень				
	1 кл.	2 кл.	3 кл.	4 кл.	Разом
<i>Інваріантний складник</i>					
Мовно-літературна, у тому числі:	10	10	10	10	43
Українська мова та література	7+1	7	7+1	7+1	
Іноземна мова	2	3	3	3	
Математична	4	4+1	5	5	18
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3	3	3	3	12
Технологічна	1	2	1	1	7
Інформатична			1	1	
Мистецька	2	2	2	2	8
Фізкультурна*	3	3	3	3	12
Усього	23	25	26	26	
<i>Варіативний складник</i>					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1	4
Загальнорічна кількість навчальних годин	23	25	26	26	100
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	20/700	22/770	23/805	23/805	88/3080

Додаток №2
до Освітньої програми
Чернечослобідського НВК
ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
_____ **Віктор Білошанка**
« 30» серпня 2024р.

Навчальний план
основної школи (5-7 класи) Чернечослобідського навчально-виховного
комплексу з українською мовою навчання
(відповідно додатку 3 до наказу МОН України №235 від 19.02.2021 зі змінами, внесеними
наказом №1120 від 09.08.2024)

Освітня галузь	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у класах		
		5	6	7
Мовно- літературна	Українська мова	5	5	4
	Українська література	2	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5
	Англійська мова	3,5	3,5	3,5
Математична	Математика	6	6	-
	Алгебра	-	-	3
	Геометрія	-	-	2
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	-
	Біологія	-	-	2,5
	Географія	-	2	2
	Фізика	-	-	2
	Хімія	-	-	1
Соціальна і здоров'я-збережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	-	-
	Історія України	-	-	1
	Всесвітня історія	-	-	1
	Громадянська освіта	-	-	0,5
	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 клас»		2,5	-
Інформатична	Інформатика	1,5	1	2
Технологічна	Технології	2	2	1
	Музичне мистецтво	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3

Вибірковий освітній компонент	Етика	0,5	0,5	
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26+3	29+3	31+3
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		7,5	9,5	6,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3	31+3	32+3

Навчальний план
основної школи (8-9 класи) Чернечослобідського навчально-виховного
комплексу з українською мовою навчання
(відповідно таблиці 1 до наказу МОН України №405 від 20.04.2018)

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень		
		8	9	8-9
Мови і літератури	Українська мова	2	2	4
	Українська література	2	2	4
	Англійська мова	3	3	6
	Зарубіжна література	2	2	4
Суспільство-знавство	Історія України	1,5	1,5	3
	Всесвітня історія	1	1	2
	Історія України. Всесвітня історія. Інтегрований курс	-	-	-
	Основи правознавства	-	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	-	-	-
	Образотворче мистецтво	-	-	-
	Мистецтво	1	1	2
Математика	Математика	-	-	-
	Алгебра	2	2+1	4+1
	Геометрія	2	2	4
Природознавство	Природознавство	-	-	-
	Біологія	2	2	4
	Географія	2	1,5	3,5
	Фізика	2	3	5
	Хімія	2	2	4
Технології	Трудове навчання	1	1	2
	Інформатика	2*	2*	4
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	2
	Фізична культура	3	3	6
Разом		28,5+3	31+3	59,5+6
Варіативна складова				
Всього додаткових годин		3	3	6
Факультатив «Дорослішай на здоров'я»			1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження		33	33	33
Всього (без урахування поділу класу на групи)		31,5 (28,5+3)	35 (32+3)	66,5 (60,5+6)

***Поділ на групи**

Додаток №4
до Освітньої програми
Чернечослобідського НВК
ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
Віктор Білошанка
«30» серпня 2024р.

Навчальний план
старшої школи (10-11 класи)
Чернечослобідського навчально-виховного комплексу
(відповідно таблиці 2 до наказу МОН України №408 від 20.04.2018)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
	10	11
Базові предмети	27	26
Українська мова	2+1	2+1
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова	2	2
Історія України	1,5+1	1,5+1
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	-
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1	3+1
Біологія і екологія	2+1	2+1
Географія	1,5+1	1+1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист України	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3
Інформатика	1,5	1,5
Технології	1,5	1,5
Додаткові години ¹ на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	5	5
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38
Всього (без урахування поділу класу на групи)	35 (32+3)	34 (31+3)

**Навчальний план
інклюзивного навчання учня 1 класу
Чернечослобідського навчально-виховного комплексу
Коваль Єгора Романовича**

(відповідно до типової освітньої програми розробленої під керівництвом О.Я.Савченко
накази МОН України №1272 від 08.10.2019)

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень	
	1 кл.	Вид навчальної програми
Інваріантний складник		
Мовно-літературна, у тому числі:	10	Адаптована
Українська мова та література	7+1	Адаптована
Іноземна мова	2	Адаптована
Математична	4	Адаптована
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3	Адаптована
Технологічна	1	Адаптована
Інформатична		
Мистецька	2	Адаптована
Фізкультурна*	3	Адаптована
Усього	23	
Варіативний складник		
Корекційно-розвиткові заняття	1	
Загальнорічна кількість навчальних годин	23	
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	20/700	

до Освітньої програми
Чернечослобідського НВК
ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
Віктор Білошапка
«30»серпня 2024 р.

Навчальний план
інклюзивного навчання учня 2 класу
Чернечослобідського навчально-виховного комплексу
Різника Нікіти В'ячеславовича
(відповідно до типової освітньої програми розробленої під керівництвом О.Я.Савченко
накази МОН України №1272 від 08.10.2019)

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень	
	1 кл.	Вид навчальної програми
Інваріантний складник		
Мовно-літературна, у тому числі:	10	Адаптована
Українська мова та література	7	Адаптована
Іноземна мова	3	Адаптована
Математична	4+1	Адаптована
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3	Адаптована
Технологічна	2	Адаптована
Інформатична		
Мистецька	2	Адаптована
Фізкультурна*	3	Адаптована
Усього	25	
Варіативний складник		
Корекційно-розвиткові заняття	2	
Загальнорічна кількість навчальних годин	25	
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	22/770	